

Eurooppa-neuvoston ylimääräinen kokous, 23. huhtikuuta 2015 – Julkilausuma

1. Tilanne Välimerellä on traaginen. Euroopan unioni aikoo ottaa käyttöön kaikki saatavillaan olevat keinot estääkseen uudet ihmishenkien menetykset merellä ja puuttuakseen todistamamme inhimillisen hätätilan perimmäisiin syihin yhdessä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Välittömänä prioriteettinamme on estää uudet hukkumiskuolemat.

2. Sen vuoksi olemme päättäneet vahvistaa läsnäoloamme merellä, torjua ihmiskauppioiden toimintaa, estää laittomat muuttovirrat ja lujittaa sisäistä solidaarisuutta ja vastuullisuutta. Koska Libyan epävakaus luo ihanteelliset edellytykset ihmiskauppioiden rikolliselle toiminnalle, tuemme aktiivisesti kaikkia YK-johtoisia toimia, joiden tavoitteena on palauttaa hallitusvalta Libyaan. Aiomme myös tehostaa pyrkimyksiämme puuttua konflikteihin ja epävakauteen, jotka ovat muuttoliikkeen tärkeimpiä työntekijöitä muun muassa Syyriassa.

3. Tänäpäin sitoudumme seuraavaan:

Vahvistetaan läsnäoloamme merellä

a) tehostetaan nopeasti EU:n Triton- ja Poseidon-operaatioita vähintään kolminkertaistamalla tähän tarkoitukseen osoitettavat taloudelliset resurssit vuosina 2015 ja 2016 ja lisäämällä voimavarojen määrää niin, että mahdollistetaan etsintä- ja pelastusmahdollisuuksien lisääminen Frontexin toimeksiannon puitteissa. Olemme tyytyväisiä jäsenvaltioiden jo tekemiin sitoumuksiin, joiden avulla tämä tavoite voidaan saavuttaa lähiviikkoina;

Torjutaan ihmiskauppioiden toimintaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti

b) hajotetaan ihmissalakuljetuksen verkostoja, saatetaan nämä rikolliset oikeuden eteen ja takavarikoidaan heidän varansa jäsenvaltioiden viranomaisten ja Europolin, Frontexin, Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO) ja Eurojustin yhteistyössä toteuttaman nopean toiminnan sekä kolmansien maiden kanssa tehtävän tehostetun tiedustelu- ja poliisiyhteistyön avulla;

c) ryhdytään järjestelmällisiin toimiin alusten tunnistamiseksi, haltuun ottamiseksi ja tuhoamiseksi ennen kuin salakuljettajat käyttävät niitä;

d) samanaikaisesti korkeaa edustajaa pyydetään tätä varten alkamaan viipymättä valmistella mahdollista YTPP-operaatiota;

e) hyödynnetään Europolia kansallisia perustuslakeja noudattaen sellaisen internetsisällön havaitsemisessa ja poistamisessa, jota ihmiskauppiat käyttävät houkutellakseen muuttajia ja pakolaisia;

Estetään laittomat muuttovirrat

f) lisätään tukea muun muassa Tunisialle, Egyptille, Sudanille, Malille ja Nigerille maarajojen ja -reittien seuraamista ja valvomista varten. Tässä hyödynnetään alueella tällä hetkellä toimivia YTPP-operaatioita sekä alueellisia yhteistyökehyksiä (Rabatin ja Khartumin prosessit). Tehostetaan vuoropuhelua Afrikan unionin kanssa kaikilla tasoilla ja kaikista näistä kysymyksistä;

g) tehostetaan afrikkalaisten kumppanien kanssa tekemääme poliittista yhteistyötä kaikilla tasoilla laittoman muuttoliikkeen syihin puuttumiseksi ja ihmisten salakuljetuksen ja ihmiskaupan torjumiseksi. EU ottaa nämä kysymykset esille Afrikan unionin ja asiaan liittyvien keskeisten maiden kanssa ja ehdottaa näille huippukokouksen järjestämistä Maltassa lähikuukausien aikana;

h) tehostetaan Turkin kanssa tehtävää yhteistyötä Syyrian ja Irakin tilanteen johdosta;

i) lähetetään EU:n maahanmuuttoalan yhteyshenkilöitä keskeisiin maihin tietojen keräämiseksi muuttovirroista, toiminnan koordinoimiseksi kansallisten yhteyshenkilöiden kanssa ja yhteistyön tekemiseksi suoraan paikallisviranomaisten kanssa;

j) työskennellään alueellisten kumppaneiden kanssa valmiuksien kehittämiseksi merirajojen valvontaa ja etsintä- ja

pelastusoperaatioita varten;

k) käynnistetään alueelliset kehitys- ja suojeleuohjelmat Pohjois-Afrikassa ja Afrikan sarvessa;

l) kehoitetaan komissiota ja korkeaa edustajaa ottamaan käyttöön kaikki välineet, myös hyödyntäen kehitysyhteistyötä ja pannen täytäntöön EU:n ja jäsenvaltioiden kolmansien maiden kanssa tekemät takaisinottosopimukset, jotta voidaan edistää luvattomien taloudellisten muuttajien takaisinottamista lähtö- ja kauttakulkumaihin, tiiviissä yhteistyössä Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön kanssa;

m) perustetaan uusi Frontexin koordinoima paluuojelma laittomien muuttajien palauttamiseksi nopeasti ensimmäisistä saapumisjäsenvaltioista, samalla kunnioittaen oikeutta hakea turvapaikkaa;

Vahvistetaan sisäistä solidaarisuutta ja vastuullisuutta

n) kaikki osallistuvat jäsenvaltiot saattavat Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän nopeasti ja kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöään ja panevat sen tehokkaasti täytäntöön varmistaen näin yhteiset eurooppalaiset normit olemassa olevan lainsäädännön mukaisesti;

o) lisätään hätäapua ensimmäisille saapumisjäsenvaltioille ja tarkastellaan vaihtoehtoja sisäisten siirtojen järjestämiseksi hätätilanteissa kaikkien jäsenvaltioiden välillä vapaaehtoiselta pohjalta;

p) lähetetään EASOn ryhmiä ensimmäisiin saapumisjäsenvaltioihin turvapaikkahakemusten yhteiskäsittelyä varten, mukaan lukien rekisteröinti ja sormenjälkien ottaminen;

q) perustetaan ensimmäinen vapaaehtoinen pilottihanke, joka koskee uudelleensijoittamista koko EU:ssa ja tarjoaa paikkoja suojelua tarvitseville henkilöille.

4. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ryhtyvät viipymättä työhön näiden suuntaviivojen panemiseksi täytäntöön kaikilta osiltaan. Puheenjohtajavaltio ja komissio esittävät ensi viikolla etenemissuunnitelman kesäkuuhun mennessä tehtävää työtä varten.

5. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla komission tiedonantoa Euroopan muuttoliikestrategiasta, jotta voidaan kehittää järjestelmällisempi ja maantieteellisesti kattavampi lähestymistapa muuttoliikkeeseen. Eurooppa-neuvosto seuraa tilannetta ja valvoo näiden suuntaviivojen täytäntöönpanoa. Neuvosto ja komissio raportoivat asiasta Eurooppa-neuvostolle kesäkuussa.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press